

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szabó Iván Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Törő és Pallag Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen váltón alapuló tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. szeptember 12. napján kelt 6.G.41.061/2010/28. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a keresettel érvényesített jog fennállása vonatkozásában közbenső ítéletnek tekinti, és megállapítja, hogy a Pécsett 2008. november 14. napján kiállított és 2009. október 9. napján esedékes, a ... Zrt. javára szóló váltó alapján az alperest a felperes felé fizetési kötelezettség terheli;
a követelés összegére vonatkozóan az elsőfokú bíróságot a tárgyalás folytatására utasítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban a felperesnek 900.000,- (Kilencszázezer) Ft + áfa, az alperesnek 900.000,- (Kilencszázezer) Ft + áfa és 900.000,- (Kilencszázezer) Ft másodfokú perköltsége merült fel.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a perben nem álló ... Rt.-vel többdevizás hitelszerződést kötött 2006. szeptember 7-én. A szerződést a felek négy alkalommal módosították, amelynek eredményeként a hitelkeret összege 150.000.000,- Ft-ra emelkedett, a hitelkeret lejártának időpontja 2009. szeptember 30-a volt. A szerződés alapján az alperes 2006. szeptember 7-én 50.000.000,- Ft-ról 2007. január 2-án 100.000.000,- Ft-ról küldött lehívási értesítőt, az igényelt kölcsön devizanemét az alperes japán jen-ben határozta meg. A többdevizás hitelszerződés 8.2. pontja szabályozta a visszafizetés

módját, a 3. számú módosítás 6.1. pontja a kamat mértékét, a 6.2. pontja a kamat megfizetésének esedékességét, a 6.3. pontja a kamat megfizetésének módját.

A kölcsönszerződés 12. pontja sorolta fel a biztosítékokat, amelyek között szerepel biankó váltó letétbe helyezése a banknál. A szerződés szerint a váltón rendelveként az alperes a bankot jelöli meg, a váltóra rávezeti az „óvás nélküli” nyilatkozatot, és a váltót cégszerűen aláírja. A szerződés szerint, amennyiben a bank úgy ítéli meg, hogy az üzletfél vagyoni helyzetében, illetőleg fizetőképességében bekövetkezett változás vagy bármely más körülmény a kölcsön és járulékai visszafizetését veszélyezteti, a bank jogosult a biankó váltó minden hiányzó kellékének a kitöltésére és az üzletfél számlavezető bankjánál történő fizetésre bemutatására.

Az alperes 2007. március 19-én a banktól a japán jen valutában fennálló hitelét forintba, 2007. május 31-én pedig cseh koronára kérte konvertálni.

2008. november 14-én került kiállításra a váltó a ... Zrt. javára 150.000.000,- Ft összegre, 2009. október 9-i esedékességgel.

2009. október 13-án a telepes a váltó hátlapján óváspótló nyilatkozatot helyezett el, mivel a váltóra fizetés fedezet hiánya miatt nem volt teljesíthető. 2009. november 11-én a ... Zrt. a váltót visszakereset nélkül és felelősség kizárásával átruházta a felperesre. 2009. november 19-én a felperes közölte az alperessel, hogy a 150.000.000,- Ft-ról kiállított saját váltót a ... Zrt. 2009. november 11-én a felperes neve-re átruházta. A hitelszerződés alapján fennálló cseh korona alapú követeléseit a ... Zrt. a felperes neve-re engedményezte, ezért mint engedményes és váltóbirtokos felszólította az alperest, hogy 15 napon belül fizesse meg részére a fent hivatkozott szerződésből eredő tartozását, mely egyben váltókövetelésnek minősül. Az alperes 2009. december 4-én kelt válaszában vitatta a bank igényét mind jogalapjában, mind összegszerűségében.

2009. november 9-én a ... Zrt. tájékoztatta az alperest, hogy a hitelszerződésen alapuló követeléseit részben a felperesre engedményezte oly módon, hogy a szerződés alapján fennálló követelést a továbbiakban a bank és a felperes egyetemlegesen jogosult érvényesíteni.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2009. december 19-én benyújtott és többször módosított végleges keresetében az alperest 58.983.671,- Ft váltón alapuló tartozás, ennek 2011. szeptember 10-től a kifizetés napjáig járó évi 6 % késedelmi kamata, 176.951,- Ft váltódíj, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy a váltót a bank 2009. november 11-én ruházta át és a keresettel érvényesített összeg a 2009. november 6-tól 2011. szeptember 9-ig terjedő időszakra a banki átváltási árfolyamon számolva a bank kimutatása szerinti ki nem fizetett összeg, amely magában foglalja a tőkét, az ügyleti és a késedelmi kamatokat is.

Hivatkozott arra, hogy a váltó hátoldalán olvasható forgatmány szövegéből kiderül, hogy a váltót nem részlegesen ruházták át, az átruházás teljes volt.

Vitatta, hogy a váltó felperesre történő átruházása csak a közönséges engedmény hatályával bírna, mivel az alperes a saját váltó egyenes adója, és így a vele szembeni váltókövetelést az óvás felvétele nélkül is érvényesítheti.

Előadta, hogy a hitelszerződésből eredő teljes követelést az alperesnek küldött értesítésnek megfelelően egyetemleges jogosultakként mind a bank, mind a felperes jogosult az adóssal szemben érvényesíteni, továbbá, hogy a Ptk. nem zárja ki, hogy a követelés jogosultja mint engedményező jogosulti egyetemlegességben állapodjanak meg az engedménnyessel, mivel ilyen módon a kötelezettet továbbra is egyszeres fizetési kötelezettség terheli azzal a különbséggel, hogy a korábbi egyetlen jogosult helyett két jogosult bármelyikének teljesíthet. A követelés jogosultjainak egymás közötti elszámolása a kötelezett helyzetét nem érinti.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a váltó átruházása az 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (Vár.) 12. § (2) bekezdése alapján semmis, mivel a felperes által bemutatott váltó 150.000.000,- Ft megfizetéséről szól, a felperes a keresetében ennél kevesebb összeg megfizetésére kérte kötelezni. A bank ezért a váltót a felperesre csak részlegesen ruházta át, mivel a váltó átruházásának pillanatában nem tartozott 150.000.000,- Ft-tal a ... Zrt.-nek.

Ezen túlmenően az alapügylettel kapcsolatban kifogással élt, figyelemmel az óváspótló nyilatkozat időpontjára és a váltó átruházásának időpontjára, ami jelen esetben azt jelenti, hogy utóforgatmányról van szó, azaz a BH 1994/385 számú eseti döntésnek megfelelően felhozhatja az engedményezővel szemben fennálló kifogásait is az engedményes vonatkozásában. Vitatta a felperes és a bank közötti engedményezés jogszerűségét is, mivel a biankó váltón a tartozás esedékességének dátuma önkényesen került meghatározásra, továbbá nem volt 150.000.000,- Ft összegű tartozása a bankkal szemben, azaz a bank a biankó váltót nem a valós tartozásnak megfelelően töltötte ki.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a hitelszerződés nem szűnt meg a felek között, azt 2014-ig meghosszabbították a felek.

Vitatta a felperes követelésének összegszerűségét is, mivel nem lehet tudni, hogy a törlesztésként levont összegeket, amelyeket az elsőfokú eljárás alatt folyamatosan vont le a bank, kiktől, milyen címen vonta le, a felperes által átadott táblázatok csak az összegeket tartalmazzák. Mivel a felperes követelésének összegszerűségét az elsőfokú eljárás során tartott egyeztetés ellenére sem sikerült tisztázni, ezért kérte számviteli szakértő kirendelését a követelésének tényleges összegszerűsége megállapítására.

A Fővárosi Bíróság a 2011. szeptember 12. napján kelt 6.G.41.061/2010/28. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 3 napon belül fizessen meg a felperesnek 58.983.671,-Ft tőkét és annak 2011. szeptember 10-től a kifizetés napjáig járó évi 6 %-os késedelmi kamatát és 176.951,- Ft váltódíjat, továbbá 15 napon belül 3.130.721,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy az ítélet a perköltség kivételével előzetesen végrehajtható.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az alperes által kiállított saját váltó megfelel a Vár. 75. §-ában írottaknak.

Alaptalannak találta az elsőfokú bíróság az alperesnek a váltó átruházás semmisségére történő hivatkozását, mivel a váltóból kitűnően a követelés teljes egészében történő átruházására került sor. A váltóban foglalt követelés bíróság előtti részleges érvényesítéséből az alapügyleti kötelezettség terjedelmére, de nem a forgatmány részlegességére lehet következtetni.

Mivel a váltó forgatására 2009. november 11-én került sor, ezért a Vár. mögöttes joganyagaként érvényesülő Ptk. 329. § (3) bekezdése szerint a kötelezett az engedménnyessel szemben érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek.

A felperes arra hivatkozott, hogy a perbeli hitelszerződés 2009. szeptember 30-án lejárt, míg az alperes állította, hogy a szerződés 11. pontjának megfelelően kérte a hitel futamidejének meghosszabbítását, erre figyelemmel küldte meg a felperesi jogelőd a korábbi hitelszerződés kiváltását célzó hitelszerződés tervezetét, amit az alperes változtatás nélkül aláírt és visszaküldött, ezért a szerződés létrejött, azaz a hitelszerződés nem járt le. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban megállapította, hogy a rendelkezésre álló dokumentumok szerint a bank cégszerű aláírása nem szerepel az alperes által hivatkozott hitelszerződésen. Az alperes által hivatkozott banki kísérlével nem tekinthető a bank részéről a kidolgozott szerződés cégszerű aláírását pótló nyilatkozatának, azaz az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felek közötti hitelszerződés meghosszabbításra került, ezért a szerződést lejáratnak tekintette.

Az alperes kifogásolta, hogy a váltó felhasználása nem felelt meg a szerződésnek. A szerződésből kiderült, hogy a váltó az alperes fennálló fizetési kötelezettségének teljesítését volt hivatott biztosítani, kitölthető volt bármely olyan esetben, amely a kölcsön visszafizetésének veszélyeztetésére mutatott. Mivel az adós alperes a kölcsönt a mai napig nem fizette ki teljes egészében, ezért a váltó felhasználása nem minősül szerződésszegésnek.

Ezt követően az elsőfokú bíróság vizsgálta a követelés összegszerűségét. Ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az alperes váltóban foglalt feltétlen fizetési ígéretet tett a váltóbirtokossal szemben. A felperes igazolt váltóbirtokos, ezért az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a követelést teljesen vagy részben megfizette. Az elsőfokú bíróság felhívta az alperest, hogy dokumentumokkal igazolja a perbeli alapügyletre a felperes által elismerten túlmenően mikor, mennyit fizetett meg. Az alperes határidőben azonban ilyen bizonyítékot nem terjesztett elő, azaz hivatkozását nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Vár. 20. § (1) bekezdésébe foglalt utaló szabály a Vár. szerinti bizonyítási terhet nem fordítja meg, azaz az adós engedményezővel szemben felhozható kifogását érvényesítheti, de hivatkozását a váltóban foglalt feltétlen fizetési ígérete miatt maga köteles bizonyítani.

Az alperes kifogásolta, hogy a felperes, illetve jogelődje forintban szedi be a követelését, azokat cseh koronára váltva számolja el, amely számára jelentős veszteséget jelent, az elszámolás nem követhető. A 2007. május 31-én kelt szerződésmódosítás szerint, amely a tartozás pénznemére is vonatkozott, az alperesnek a tartozását cseh koronára elszámolva kell törlesztenie. A rendelkezésre álló szerződés 6.3. és 8.2. pontjai értelmében az alperesnek nem volt kötelessége devizaszámlát tartani, a szerződést forintszámla vezetésével is teljesíthette. A

módosított szerződés ez esetben a kikötésnek megfelelően úgy teljesült, hogy az elszámolást devizában kell lebonyolítani, melyet az alperes indítványának megfelelően a felek cseh koronában tartanak nyilván.

Az alperes nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amelyből az elszámolás megalapozatlanságára lehetne következtetni a felperes által előterjesztett elszámolásokról. Amennyiben az alperes számára hátrányos a forint részteljesítéseinek idegen pénznemre való átváltása, úgy nem volt és nincs elzárva attól, hogy az érintett pénznemben számlát nyisson a teljesítésből adódó költségek csökkentése miatt.

A rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes által alkalmazott elszámolási módszer a felek közötti szerződés rendelkezéseinek mindenben megfelelt és az alperest a Vár. 78. § (1) bekezdése, 77. § (1) bekezdése, 14. § (1) bekezdése és 20. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelemnek megfelelően kötelezte, egyúttal az előzetes végrehajthatóságról a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontjára, figyelemmel a 231. § d) és e) pontjai és a Pp. 232. § (3) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra történő utasítását.

Arra hivatkozott, hogy tévedett az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher meghatározásában, mivel váltóper esetén az ellenbizonyítás valóban az alperest terheli. Jelen esetben azonban utóforgatmányról van szó, ezért a teljes alapügyletet vizsgálta az elsőfokú bíróság úgy, hogy a perben a felperes nem a váltó összegét, hanem ennél egy jóval alacsonyabb összeget érvényesített. Ezt kizárólag a saját, illetve a ... Zrt. kimutatásaival bizonyította. Az alperes nem volt abban a helyzetben, hogy azt bizonyítsa, hogy mikor, mennyit fizetett, mert a ... Zrt. szedte be a peres eljárások ideje alatt is az alperest illető összegeket különböző befizetőktől, és azokat a saját elképzelése alapján számolta el.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak az előadásának, hogy az engedményezés hibás, mivel a ... Zrt. úgy engedményezte követelésének 99,1 %-át, hogy közben a teljes követelésre jogosult maradt, ami nem felel meg a Ptk. engedményezési szabályainak.

Nem tulajdonított az elsőfokú bíróság annak sem jelentőséget, hogy a szerződés nem szűnt meg, mivel a ... Zrt. a hitelszerződés meghosszabbítására írásbeli ajánlatot tett, amelyet az alperes az ajánlattal egyezően elfogadott, ezért a ... Zrt. a biankó váltót nem állíthatta volna ki, így a forgatására sem kerülhetett volna sor.

Álláspontja szerint az ítélet összegszerűségében is hibás, mivel a felperes kamatot a váltó alapján csak úgy követelhetett volna, hogy ha az érvényesített összeg 6 %-os kamatát kéri a váltó lejáratától. Ezzel szemben a felperes bonyolult és követhetetlen számítása a hitelszerződés kamatait a váltóperben érvényesített keresetben kumulálta és így sokkal nagyobb összeg jött ki, mint amennyi egyébként a felperesnek járt.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a hitel devizában keletkezett, ez esetben viszont logikátlan, hogy akkor azt miért kell forintban fizetni, továbbá az

elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt a ténykérdést, amely egyébként a felperessel lefolytatott egyeztetés jegyzőkönyve szerint részletes tárgyalásra került, hogy az alperesnek soha nem volt devizaszámlája és ténylegesen egyetlen fillér devizát sem kapott.

Az elsőfokú bíróság ítélete azért jogszabálysértő, mert az ügyet váltóperként kezelte, de ennek a váltópernek a konzekvenciáit kizárólag csak az alperes szempontjából érvényesítette, azaz ha bizonyításról vagy előzetes végrehajtásról van szó, akkor az elsőfokú bíróság szerint a váltóper szabályai az érvényesek. Ugyanakkor, ha a részleges váltóátruházás tilalmáról vagy a váltó mögötti hitelszerződés vizsgálatáról van szó, akkor az elsőfokú bíróság mellőzte a váltóperre vonatkozó szigorú szabályokat, azaz a biankó váltó szabálytalan kiállításával kapcsolatos anomáliák vizsgálatát.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást alaposan feltárta, ítélete helyes jogkövetkeztetéseken alapul. Az elsőfokú bíróság az alperes kifogásait megvizsgálta, és azokat alaptalannak találta, továbbá az alperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének az elsőfokú bíróság többszöri felhívására sem.

Kiemelte az alperes azon alaptalan állítását, hogy a per nem minősül váltópernek, mivel a Vár. 20. §-a szerinti utóforgatmány váltójogi engedményezésnek minősül, csak a váltóadás kifogás előterjesztési lehetőségei bővülnek, a váltójogosultat azonban változatlanul megilletik a váltóból eredő jogok, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság által hivatkozott BH1994/385 számú eseti döntés is alátámasztja. Az elsőfokú bíróság ezért a bizonyítási terhet helyesen hárította az alperesre.

Az alperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben nem bizonyította azt, hogy az alapügyleti hitelszerződés hatálya meghosszabbításra került volna. Nem bizonyította az összepszerűséggel, továbbá a követelés devizában, illetve forintban történő elszámolásával kapcsolatos kifogásainak alaposságát sem.

Téves továbbá az alperes váltókamat számításával kapcsolatos kifogása, mivel a Vár. 48. §-a szerint a 6 %-os váltókamat a váltó ki nem fizetett összege után jár, melynek a felperesi kereset mindenben megfelel. A váltóval biztosított követelés alapügyleti kamata a váltó teljes összegéig figyelembevételre került, ezen felül csak 6 %-os váltókamat érvényesíthető, azonban a kereseti követelés nem éri el a váltó teljes összegét.

Az alperes a fellebbezését a másodfokú eljárás során úgy módosította, hogy elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az összepszerűséget a tőke és a kamat kumulálása körében.

A felperes a másodfokú tárgyaláson a keresetét módosítva kérte, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest 64.726.920,- Ft váltón alapuló tartozás, ennek 2012. április 4-től a kifizetésig járó évi 6 %-os kamata és 194.180,- Ft váltódíj, valamint perköltség megfizetésére. A kereset felemelésének alapjául szolgáló, a ... Zrt. által készített kimutatást a tárgyaláson csatolta.

Az alperes a felperes keresetmódosítására nem tudott nyilatkozni, mivel az - álláspontja szerint – könyvelési kérdés.

A felperes másodlagos fellebbezési kérelme az összegyszerűség vonatkozásában alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján megalapozottan állapította meg, hogy a váltó alapján az alperesnek a felperes felé tartozása áll fenn.

Az alperes fellebbezési állításával szemben az elsőfokú bíróság nem tévedett a bizonyítási teher vonatkozásában.

Azt egyik peres fél sem vitatta, hogy a perbeli váltó forgatására a váltók lejáratára és az óvás felvétele után került sor, ami azt jelenti, hogy ún. utóforgatmányról van szó a Vár. 20. § (1) bekezdésének második fordulata szerint. Ez az utóforgatmány nem egyéb, mint forgatmány alakjában történő engedményezés, amely a Ptk. 329. §-ának (1) bekezdése értelmében azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy az utóforgatmányos felperes a forgató váltóhitelező, azaz a ... Zrt. jogaiba lépett. A forgató jogait a forgatás tényével megszerezte, amiből az következik, hogy a felperes jogszerűen követelheti az alperestől mindazokat a jogokat, amelyek az utóforgató ... Zrt.-t a váltó alapján megillették. Ezeket a jogokat pedig a Vár. 28. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel a 48. § (1) bekezdése tartalmazza (BH 1994/385).

A Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.087/1997/8. számú ítéletének az indokolása is ugyanezeket az indokokat tartalmazza, azaz azt, hogy az utóforgatmányos az átruházónak a váltóból eredő jogait szerzi meg, ugyanakkor az adósnak, azaz az alperesnek a Ptk. 329. § (3) bekezdése alapján lehetősége nyílik arra, hogy a váltóbirtokossal szemben felhozza mindazokat a kifogásokat, amelyek az engedményezővel szemben fennálló jogalapon megillették. Amennyiben nem utóforgatmánnyal került volna a felperesre átruházásra a perbeli váltó, abban az esetben az alperest a Ptk. 329. § (3) bekezdésében rögzített kifogások nem illelnék meg, figyelemmel a Vár. 17. § (1) bekezdésének korlátozó rendelkezésére. Mindez azt jelenti, hogy a felperes vonatkozásában a Vár. rendelkezéseit, azon belül a Vár. 48. § (1) bekezdését, míg a felperes vonatkozásában a Ptk. rendelkezéseit, azon belül a Ptk. 329. §-ának (3) bekezdését kell alkalmazni. Mindezekre tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a követelés összegyszerűségével kapcsolatos alperesi kifogások körében az alperest kötelezte bizonyításra.

Alapítván hivatkozott az alperes a fellebbezésében a 2009. november 5-én kötött engedményezési szerződés hibájára, illetve annak vizsgálata első fokú bíróság részéről történő elmaradására. Jelen esetben ugyanis a felperes a keresetét a 2008. november 14-én kiállított 2009. október 9-i esedékességű váltóra alapította, és nem az engedményezési szerződésre, a két megállapodás és a két jogcím egymástól független.

Nem alapos az az alperesi hivatkozás sem, hogy a hitelszerződés a felek között nem szűnt meg, mivel a hitelszerződés meghosszabbítására a banktól írásbeli ajánlatot kapott, ezért a váltót sem lehetett volna kiállítani. A másodfokú bíróság megállapította az alperes által csatolt – dátumot és a ... Zrt. részéről aláírást nem tartalmazó – többdevizás hitelszerződésből, hogy a hitelkeret célja a korábbi hitel kiváltása lenne, azaz amennyiben a ... Zrt. ezt a többdevizás hitelszerződést aláírta volna, úgy egy külön önálló szerződés jött volna létre a felek között, és nem a korábbi hitelszerződés meghosszabbítására került volna sor. Ennek azonban azért nincs jelentősége, mert a 2006. szeptember 7-én kelt többdevizás hitelszerződés 12. pontjának rendelkezése szerint a ... Zrt. bármikor kiállíthatta a biankó váltót, amennyiben a kölcsön és járuléka visszafizetését veszélyeztetettnek látja, a biankó váltó kiállítását nem kötötték a felek a szerződés megszűnéséhez. Ezen túlmenően az alperes által átadott biankó váltó a hitelszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének a biztosítékaul szolgált, azaz mind a tőke, mind az ügyleti és a késedelmi kamatra is vonatkozott.

Mindezekre figyelemmel az alperesnek a perbeli váltó alapján áll fenn tartozása a felperes felé, a kereset jogalapja körében kifejtett jogi indokolással a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a kereset jogalapja vonatkozásában a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a kereset összecsúszása - figyelemmel a másodfokú tárgyaláson előterjesztett keresetmódosításra és ezzel kapcsolatban a ... Zrt. által készített 27 oldal terjedelmű kimutatásra is – olyan szakértelmet igényel, amivel a másodfokú bíróság nem rendelkezik. Az alperes az elsőfokú eljárás során ezt maga is szakkérdésnek tekintette, a 12. sorszámú előkészítő iratában számviteli szakértő kirendelését kérte arra vonatkozóan, hogy a ... Zrt. technikai számláit a folyószámlákkal összevetve állapítsa meg a tényleges tartozásának az összegét. Ezen bizonyítási indítvány megtételét követően a 2011. május 10-én tartott tárgyaláson kötelezte az elsőfokú bíróság az ellenkérelmével kapcsolatos bizonyítékai előterjesztésére.

A 2011. június 27-én tartott tárgyaláson kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest, hogy a perbeli hitelszerződésre vonatkozóan igazolja, hogy a kereset benyújtásakor vagy később nem állt fenn a keresetben megjelölt összegű tartozása. Kötelezte továbbá az alperest, hogy terjessze elő valamennyi, a szerződés törlesztésére

vonatkozó bizonylatot, terhelési értesítőt számlaszámmal, szerződésszámmal, továbbá készítsen olyan táblázatot, melyből a tőkét, ügyleti kamat mértéket, késedelmi kamatmértéket, irányadó napok számát, a költséget tartalmazó táblázat kimutatja, hogy a fennálló tartozását miként egyenlítette ki részben, vagy egészben, csatolja továbbá a banktól kapott hátraléki kimutatásait is. Az összefoglaló táblázat minden egyes törlesztő tételéhez utaljon az azt igazoló beadványához folyamatosan számozott és csatolt banki átutalási igazolásokra. Egyúttal kötelezte, hogy 2011. július 10-ig terjessze elő ezen beadványát, figyelmeztetve a Pp. 141. §-ának (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre.

Az alperes 26. sorszám alatt terjesztette elő az ezzel kapcsolatos előkészítő iratát és csatolta azt a táblázatot, amely banki kivonatszámokra hivatkozással összesíti, hogy 2009. október 6-a és 2010. december 31-e között összesen 137.927.065,73,- Ft-ot fizetett meg a ... Zrt.-nek, illetőleg a bank ennyit emelt le tőlük. Azt, hogy ezek után mennyivel tartozik a felperes felé, csak akkor lehet kiszámítani, ha a ... Zrt. 2009. október 6-a előtti történésekkel elszámol, amihez számviteli szakértő kirendelését kérte.

Az ezt követően 2011. szeptember 12-én tartott tárgyaláson előadta, hogy a felhívásnak teljes mértékben eleget tett, a felperes nem bizonyította, hogy a követelt összeg miért éppen annyi, ami a táblázatban szerepel. Vitatta a cseh koronában való átszámítás megfelelőségét is, a szakértő kirendelésére tett bizonyítási indítványát változatlanul fenntartotta, amit az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott, és ezen a tárgyaláson ítéletet hozott.

Az alperes a másodfokú tárgyaláson is fenntartotta a szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát, és nyilatkozott, hogy a szakértői díjelőleg megfizetését vállalja.

Mindez azt jelenti, hogy a követelés összegére vonatkozóan az elsőfokú bíróságnak a tárgyalást folytatnia kell, abban a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok és szakértelem hiányában nem tud állást foglalni.

Mivel a követelés jogalapja és összegszerűsége egymástól elkülöníthető, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján közbenső ítéletet hozott.

Az eljárás folytatása során az elsőfokú bíróságnak figyelembe kell vennie az alperesnek a másodfokú eljárásban tett nyilatkozatait, amelynek alapján fel kell hívni az alperest a szakértői díj előlegezésére. Az elsőfokú bíróság által meghatározott összeg letétbe helyezését követően az alperesi tartozás vonatkozásában igazságügyi szakértőt kell kirendelnie, amelynek során nem mellőzhető az a felperesi jogi képviselő által tett nyilatkozat, hogy a ... Zrt. részéről készített kimutatás alapjául szolgáló bizonylatok a banknál vannak. Az igazságügyi szakértői bizonyítás lefolytatását követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy megalapozottan állást tudjon foglalni az alperesi tartozás összegéről.

A másodfokú bíróság a Pp. 252. § (4) bekezdésének értelemszerű alkalmazásával csak megállapította a peres feleknek a másodfokú eljárásban felmerült költségét azzal, hogy annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell az eljárást befejező érdemi határozatában döntenie. A megállapított perköltségből 900.000,- Ft az alperes által lerótt fellebbezési eljárási illeték összege, míg mindkét peres jogi képviselőjének munkadíja a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel 900.000,- Ft + áfa összegben került meghatározásra.

Budapest, 2012. év április hó 4. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő